

**BARLANGKUTATÓK
SZAKMAI
TALÁLKOZÓJA**

Esztergom
2010. november 12-14.
(Program a 2. oldalon)

**PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK
BESZÁMOLÓK
JELENTÉSEK
RÖVID CIKKEK
KÖZLEMÉNYEK
HÍREK
HIRDETMÉNYEK**

2010.
november—december

KITÜNTETÉS

Kissé megkésve, de annál nagyobb örömmel gratulálunk az

Amphora Búvár Klubnak

a víz alatti barlangkutatói munkájukért, különösen a Kossuth-barlang feltárása során kifejtett tevékenységük elismeréseként átvett

Pro Natura Emlékplakettre.

Ugyancsak gratulálunk a Klub 45 éves fennállásához. További szép búvársikereket kívánunk!

PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

BARLANGKUTATÓK SZAKMAI TALÁLKOZÓJA

Esztergom

2010. november 12–14.

Helyszín: Schweidel Szálló, Esztergom, Schweidel J. utca 6.
Megközelítés: Esztergom vasútállomástól jobbra elindulva, a Diego áruház mellett elhaladva 300 méterre balra található.

Gépkocsival: Budapest felől a Suzuki Gyár mellett elhaladva, a Dobogókői utcára rátérünk, majd balról a Praktiker, jobbról az Aldi áruházaknál levő körforgalomnál balra fordulunk és egyenesen – egy újabb körforgalmon keresztül – haladunk addig, amíg tovább már egyenesen nem lehet. Itt jobbra fordulva kb. 500 m után jobbra találjuk a szállót.

Program

November 12. péntek

Látogatás kizárólag a szakmai napok résztvevői számára a Tokod-altárói Ágnes akna karsztvízbázisához és az aragonitbarlangba, előzetes jelentkezés alapján.

A látogatások 12, 13 és 14 órakor indulnak, 12 fős csoportokban (3 km kisvonattal). Barlangos öltözet és világítás szükséges, a hőmérséklet 18 °C.

Részvételi díj: 1000 Ft (az indulásnál fizetendő).

Jelentkezés: Lieber Tamásnál 06-20-396-7386 vagy a bekte@index.hu címen, aki a találkozás helyéről és megközelítéséről is tájékoztat

19⁰⁰ Egri Csaba 3D vetítése hazai és külföldi barlangokról

November 13. szombat

9⁰⁰ **Megnyitót** tart *Leél-Őssy Szabolcs*, az MKBT elnöke

9¹⁵ *Kordos László*: Kadić Ottokár – egy ember, akinek sokat köszönhetünk (Székely Kinga által szerkesztett *Kadić Ottokár, a magyar barlangkutató atyja* c. könyv bemutatója) A könyv a helyszínen kapható lesz.

Cholnoky Jenő karszt- és barlangkutatói pályázat eredményhirdetése

11⁰⁰ Előadások

Lieber Tamás: Bemutatkozok a BEBTE

Dénes György: Karsztföldrajzi nevek a Gömöri-karsztban, Borzova és Páskaháza határában

Virág Magdolna–Takácsné Bolner Katalin–Zihné Perényi Katalin–Mádlné Szőnyi Judit–Mindszenty Andrea: A rózsadombi nagybarlangok csepegővíz összehasonlító vizsgálata 1987–1994 és 2005–2008 között

Csépe Zoltán: Vezeték nélküli szenzor rendszerek alkalmazása barlangokban

Szunyogh Gábor–Borzsák Sarolta–Egri Csaba: Legújabb eredmények a Baradla-barlang főágának lézerszkenneres felméréséről

Balázs Gergely: A víz alatti térképezés tanulságai

13⁰⁰ Ebédszünet

14³⁰ Előadások

Mindszenty Andrea: Tények vörös iszap ügyben egy geológus szemével

Lénárt László: Karszt-árvizek a Bükkben és nyomaik barlangokban

Kocsis Ákos: A Dunántúli-középhegység árvíz idején I. rész: Duna balpart–Vértes

Kocsis Ákos: A Dunántúli-középhegység árvíz idején II. rész: Bakony

Árvízi vetítések:

Egri Csaba–Kovács Richárd: Aggteleki árvíz (5 perc)

Kovács Richárd: István-lápai-barlangi árvíz (7 perc)

Kocsis Ákos: A Dunántúli-középhegységi karszt árvíz idején (17 perc)

Kovács Jenő–Kovács Richárd: Vacska-barlangi árvíz (3 perc)

Szünet

Szabó Zoltán: Csókavári slamasztika, avagy a humán impaktum ürömi esete

Leél-Őssy Szabolcs: Kisbarlangok a József-hegy környékén

Slíz György: Kutatgatás a Pilisen: a Leányalom-ág, a Heliktoktitkos-szoros és az Expressz-járat

Eszterhás István: Vulkánszpeleológiai táborok (vetítés 18 perc)

Slíz György: Karsztjaink a levegőből, avagy miért nem halad a kutatás? (vetítés)

Kovács Jenő–Kovács Richárd: Antivizuális kísérletek a Pilisben (vetítés 15 perc)

Esztergom Városi TV: Hévíz-alagút I–II. (Mala alagút) (vetítés 12 + 13 perc)

a vasárnapi túrához

19⁰⁰ Vacsoraszünet

20⁰⁰ és 21⁰⁰ *Egri Csaba* 3D vetítése hazai és külföldi barlangokról

November 14. vasárnap

9³⁰ Előadások

Szabó Zoltán: Speleo-peepshow, avagy illesszük szemünket egy kútkávára – A tapolcai barlangrendszer kutatásának múltja és jövője

Nagy Gergely Domokos: 13:58-as csatlakozás – Az elmúlt év kutatási eredményei a

Harcaszájú–Hideglyuk-barlangrendszerben
Lénárt László–Lénárt Lászlóné: Felvételek erdélyi sókarsztokon (vetítés 20 perc)
Losonci Gábor: 5 év Albániában
HG Explo Trean: Canin 2010
Hegeđús András–Kiss Attila–Takácsné Bolner Katalin: Njegusi–Lovcen 2010 – a nyolcadik magyar expedíció eredményei

12⁰⁰ A rendezvény bezárása és a Vera-érem támogatói között a 10 000 Ft-os vásárlási utalvány sorsolása (lásd alább a Társulat elnökségének felhívását).

14⁰⁰ **Látogatás a Mala hévforrás-alagútban** Esztergom belvárosában
 Indulás a rendezvény helyszínétől. Overall, gumicsizma, világítás szükséges, a vállalkozóbbaknak neoprén. Látogatás 20–30 fős csoportokban.

Poszter

Kraus Sándor: Fagyjelenségek hatása barlangi képződményekre

A DNPI külön standján:

Katzer István–Putz Ádám: Virtuális barlangtúrák (plazma TV-n).

A **Speleo Sport** standon szombaton Kocsis András várja a vásárlókat.

Regisztráció a szálláshelyen pénteken 17⁰⁰ órától 22⁰⁰ óráig, szombaton 8⁰⁰ órától 13⁰⁰ óráig.

Részvételi díj: MKBT tagoknak 1500 Ft, nem tagoknak 3000 Ft, mely a szombati vacsorát magába foglalja.

Szállás foglalható a Schweidel Szállóban (e-mail: wmschweidel@invitel.hu, fax: 06-33-311-355, mobil: 06-20/512-7808). A foglalásnál kérjük a *barlangász rendezvényre* hivatkozni, mert csak így számolnak kedvezményes szállásdíjat. Bővebb információ a rendezvény helyszínéről a www.schweidelszallo.hu honlapon.

A szombati ebédre (1550 Ft) még lehet jelentkezni a Titkárságon, ugyanis nem a szállóban főznek, és legalább 20 rendelés esetén hozzák a helyszínre. Eddig 15 rendelés érkezett. A helyszínen büfé működik.

Az idei szakmai napra (tartós anyagból készülő galléros) ingpólo rendelhető méret és darabszám megjelölésével Lieber Tamásnál (elérhetőségét lásd a pénteki programnál (ára darabszámtól függően kb. 3000 Ft)).

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A TÁRSULAT ELNÖKSÉGÉNEK FELHÍVÁSA

Társulatunk 2009-ben fiatal kutatói érem alapításáról döntött, mellyel a 35 évesnél fiatalabb barlangkutatók tevékenységét kívánja elismerni.

- Az érmet olyan fiatal barlangkutató kaphatja meg,
- akinek terepi és/vagy publikációs-dokumentációs barlangkutató tevékenysége a fiatalok számára példamutató,
 - oktatási, csoportszervezési tevékenysége a fiatalok, kezdők számára példamutató,
 - a barlangkutató népszerűsítése, megismertetése terén ért el olyan eredményeket,

amely a fiatalok, kezdők számára példamutató lehet.

Az érmet a mindannyiunk számára példaértékű tevékenységet felmutató Mikolovits Veronikáról neveztük el, melyet Vera 2010 februárjában tartott születésnap ünnepségén hivatalosan is bejelentettünk.

Ahhoz azonban, hogy a 2011-es küldöttközgyűlésen már átadhassunk belőle egy példányt, komoly anyagi erőfeszítésekre és összefogásra lenne szükség.

Az érem megmintázása és leöntése érdekében a Társulat a barlangászok levelező listáján és a honlapon adománygyűjtő akciót indított, melyre eddig 72 ezer forint érkezett a Társulat bankszámlájára.

Aki még úgy gondolja, hogy támogatni szeretné a kezdeményezést, az a Társulat 10200830-32310384 számú bankszámláján "támogatás - Verocs" megjelöléssel még megteheti. Az átutalások beérkezésének határideje a Barlangkutatók Szakmai Találkozója előtti csütörtök (november 12) déli 12 óra. A rendezvényen az adományozók között egy 10 000 Ft értékű felszerelés-utalványt sorsolunk ki.

Reméljük, hogy ez az akció legalább annyira sikeres lesz, mint a tavalyi kutató expedíció elindítására tett felajánlások.

Önzetlen segítségüket nagyon szépen köszönjük.

A Társulat Elnöksége

TÁMOGATÓINK

Fogel Péter 1500 Ft, Karsztvízgazda BT 31 000 Ft.

Mikolovits Veronika-éremhez (október 26-ig):

Dr. Szabó Gergely	1 000	Barabás Bence	5 000
Tóth Mónika	5 000	Mikolovits Dezsőné	35 000
László Dóra	3 000	Szilágyi Nóra	5 000
Németh Rita Mária	10 000	Kunisch Gyöngyvér	5 000
Pál Gyöngyi	3 000		

Támogatóink önzetlen segítségét ezúton is köszönjük.

BESZÁMOLÓK, RÖVID CIKKEK

NJEGUŠI – LOVCÉN 2010

Augusztus 1–13. között immár a nyolcadik magyar barlangkutató expedíció tevékenykedett Montenegróban, a Kotori-öböl felett KDK-re elterülő karsztvidéken; ahol a táborhelyet a tavalyi évhez hasonlóan a Lovćen Nemzeti Park igazgatósága biztosította számunkra. Az expedíció munkájában – melynek során összesen 39 objektumba történtek leszállások – legalább 13 hazai csoport képviselőjében 82 fő vett (rövidebb-hosszabb időtartammal) aktívan részt.

A tavaly félbeszakadt feltáró kutatások folytatása a **Njegos-barlangban** hozta a legnagyobb továbbjutást. Itt, a barlang DK-i zónájában (a Huzatforgó mögött) felfedezett új szakaszon – továbbra is csak a tágas főfolyosókban mozogva – két 4–4 napos

A tábor

bivakos akció során 951 m járatról készült térkép, a bejárt, de még felmértelen folyosók hossza további 550 m-re tehető. Ez a tavaly becsült 700 m-hez képest tehát 800 m új feltárást jelent, amellyel Montenegró második legnagyobb barlangjának a hossza már eléri az 5,3 km-t. Az újonnan megismert folyosók egyike visszacsatlakozik a 2008-ban felfedezett Afrika-ágba; egy másikuk jelenlegi végpontját azonban egy még felderítetlen akna alkotja, és számos további lehetőséget rejtenek a több helyen becsatlakozó, szűkebb oldalágak is. A kutató munkákkal párhuzamosan, a nemzeti park igazgatóság kérésére megtörtént a barlang bejáratának szakszerű lezárása is, amit a barlang növekvő ismertségének figyelembe vételével nemcsak természetvédelmi, de életvédelmi okok is indokoltak.

Ugyancsak jelentős továbbjutást sikerült elérni („természetesen” az expedíció utolsó munkanapján) a Štirovnik (1749 m) Ny-i előterében tavaly felderített **Kétlyukú-barlangban**. Itt a 70 m mélységű bejárati akna ablakának kimászásával egy újabb, akna és meanderek sorozatából álló új szakasz nyílt meg, amit a rendelkezésre álló idő alatt kb. 200 m hosszban és -120 m mélységig lehetett bejárni. Az elért végpontra a járat – egy harántolando tavacska mögött – tágas szelvényben folytatódik, és nem tekinthető befejezettnek a bejárati akna alatt húzódó méretes, szenilis folyosó omladékának átkutatása sem. Több kisebb, de összességében hasonló nagyságrendű új feltárást történt a Njegusi-poljéjtől É-ra nyíló és 2006 óta kutatott **Nyúl-likában** is. A felmérés jelenlegi állása szerint ezekkel a járatrendszer mélypontja már megközelíti a -400 m-t.

A terepbejárások során – részben még tavaly – talált újabb bejáratok felderítésével a térségben általunk ismert, és montenegrói mércével is barlangnak számító (a 10 m-es

A Njegus-barlang

hosszt vagy mélységet elérő) objektumok száma 22-vel gyarapodott. Közülük a legjelentősebb, kb. -190 m-es mélységet a Nyúl-likát is magába foglaló Gornji Vrsanj töbörmezőn most talált, s a felfedezői által **Bogus-barlangnak** elkeresztelt aknarendszerben sikerült elérni. Ennek a mélypontját állóvíz tölti ki, de a felsőbb szintű meandereinek részletes átvizsgálása még tartogathat további meglepetéseket.

Hasonló eredményt hozhat a Milo-seva-barlang térségében tavaly talált aknabarlang idén megkezdett feltárása is. A lépcsőzetes akna között húzódó instabil törmelékletűk miatt meglehetősen omlásveszélyes járatrendszerben a felderítők – ismét csak az expedíció utolsó munkanapján – kb. -100 m mélységből, egy újabb akna pereméről voltak kénytelenek (további kötelek hiányában) visszafordulni. Az 50 m mélységűre becsült aknából élénk huzat érzékelhető, a ledobott kövek visszhangja pedig tágas teret jelez, így az egyelőre még névtelen barlang mélysége várhatóan a -150 m-t is meghaladja.

Jelentősebb, mintegy 80–85 m mélységűnek bizonyult a Njegus-barlang ismert járataitól K-re eső zónában felderített **Mohás-akna** is, ebben azonban a talált önfúrós nittek alapján már mások is jártak előttünk. A felfedezett új barlangok közül – a bejárást követő felmérések alapján – az 50 m-es mélységet még további egy haladta meg, ez a Bogus-barlangtól DDK-re talált **Tami-barlangja** (-52 m).

Dokumentációs tevékenységünk keretében – a már említett térképező munkákon felül – megtörtént a Gornji Vrsanj területén még 2005-ben felderített Mohos Favödör (-44 m) és Zöldbeka-barlang (-35 m), illetve a Kuk térségében 2006-ban felfedezett Róka-lyuka (-74 m) felmérése is; a Meander-barlang térképe pedig kiegészült a Kis-ág felvételével, amellyel annak ismert hossza 306 m-re növekedett.

Az új feltárásokkal a kutatott terület jelentősebb kiterjedésű (> 200 m és/vagy -50 m) barlangjainak száma a tavalyi 24-ről 28-ra emelkedett, a „tábori ranglista” első 10–10 helyén az állás pedig jelenleg a következő:

Leghosszabbak (2010. augusztus)			
	Név	Hossz (m)	2009. évi adat
1.	Njegus-barlang	kb. 5300	kb. 4500
2.	Duboki do	kb. 2500	kb. 2500
3.	Nyúl-lika	kb. 1700	kb. 1500
4.	Dögös-barlang	kb. 1100	kb. 1100
5.	Jeges-barlang	944	944
6.	Pipás-barlang	788	788
7.	Miloseva-barlang	525	525
8.	Kétlyukú-barlang	kb. 500	kb. 300
9.	Panoráma-barlang	380	370
10.	Szamaras-barlang	308	308

Njegus-barlang

Legmélyebbek (2010. augusztus)			
	Név	Mélység (m)	2009. évi adat
1.	Duboki do	-506	-506
2.	Nyúl lika	kb. -400	kb. -350
3.	Njeges-barlang	-383	-383
4.	Jeges-barlang	-224	-224
5.	Bogos-barlang	kb. -190	---
6.	„névtelen akna”	kb. -150	---
7.	Panoráma-barlang	-135	-135
8.	Kétlyukú-barlang	kb. -120	kb. -80
9.	Dögös-barlang	101	101
10.	10 mp-es akna	kb. -100	kb. -100

A fentieket együttesen értékelve, a nyolcadik expedíció nemcsak a számszerű eredmények (összességében 1,7 km-t meghaladó hosszúságú új feltárás, mintegy 1600 fm poligonmérésen alapuló térképezés) tekintetében váltotta be az előzetes elképzeléseket, de ígéretes fejleményeket hozott a kutatások folytatásához is. A nyitva álló végpontok alapján legalább 4 barlangban „borítékolható” a továbbjutás, és nagy barlang (valószínűleg a -198 m mélységűnek mondott Jama Golubisnyica) húzódhat az alatt az imponáns méretű aknabejárat alatt is, amire – már-már törvénytörően – végül az utolsó napon sikerült rábukkanni.

A mindezeket lehetővé tevő csapatmunkáért, no meg a jó hangulatért köszönet az expedíció minden résztvevőjének, gyertek jövőre is!

Hegedűs András – Kiss Attila – Takácsné Bolner Katalin

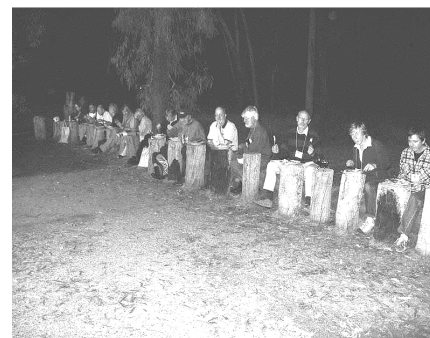
XIV. NEMZETKÖZI VULKÁNSZPELEOLÓGIAI SZIMPÓZIUM

Undara Nemzeti Park, Queensland, Auszália

A XIV. Vulkanészpeleológiai Szimpózium Észak-Queenslandban, a trópusi Ausztráliában zajlott le 2010 augusztus 12 és 17. között. A szimpóziumnak 40 résztvevője volt, a rendező országon kívül Németországból, Magyarországból, USA-ból, Nagy-Britanniából, Hollandiából és Ízlandból. Magyarországból Szentes György és Oláh Csaba MKBT tagok voltak jelen és bár mindketten német illetőségűek, a szervezőkkel egyetértésben egyszerre két országot képviseltek.

A szimpózium néhány résztvevője előkiránduláson vett részt, Victória Állam lávabarlangjait tekintették meg. A résztvevők augusztus 11-én találkoztak Cairnsben és egy közös vacsora keretében ismerkedtek meg egymással. Másnap egész napos, 300 km hosszú autóbuzsututazás várt ránk.

Délután 4 óra körül értük el a park látogató központját, a konferencia eseményeinek színhelyét és a résztvevők szállását. A látogató központ egy kényelmes menedékhely a több száz km szélességben elterülő vadonban. Szálláshelyül, szellemes megoldásként régi kiselejtezett, de kényelmessé tett vasúti kocsik, avagy felállított nagy sátrak szolgáltak. A különleges helyet figyelembe véve a rendezők nagyszerű teljesítményt nyújtottak. A családi hangulatú rendezvény kitűnően sikerült. Az első

A szimpózium megnyitása alkalmából tartott barbecue-est

Az Arch Cave végének őserdővel borított szakadéka

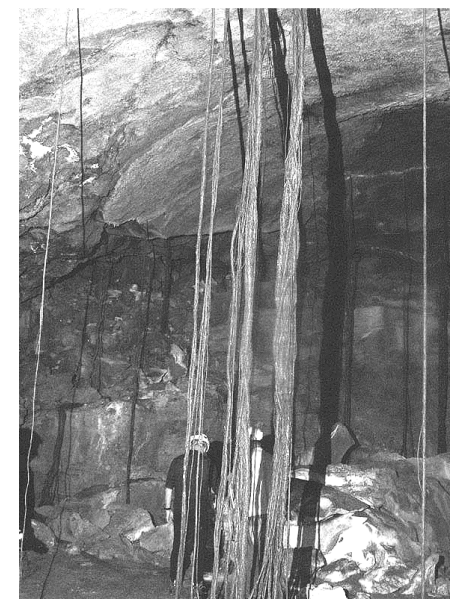
este rövid fogadás és megnyitó után a nemzeti park barbecue-t adott a résztvevőknek.

Augusztus 13-án, 14-én és 16-án délelőtt tartottak az előadások, míg délután barlanglátogatások közül lehetett választani. Mintegy 20 előadás hangzott el változatos témákból. A helyi barlangok geológiája, biológiája és levegőminősége mellett hallottunk Új Mexico lávabarlangjainak mikrobiológiájáról, Jordánia, Hawaii, Ízland, Comoro-szigetek és Dél Korea lávabarlangja.

Magyar részről Eszterhás István nevében is Szentes György a következő előadásokat tartotta:

A Pinwills Cave tágas járata

Pinswill Cave végéhez behatólag fagyökerek

Caves formed in the volcanic rocks of Hungary

Part I.: Caves formed in Rhyolite, Rhyolite Tuff, Rhyodacite Tuff, Dacite, Andesite, Andesite Agglomerate and Andesite Tuff

Part II.: Caves formed in Basalt, Basalt Tuff and in Geysirite

Az előadást minden résztvevő és sok nemzeti parkos szakértő is meghallgatta. Az érdeklődés oka az volt, hogy a téma a föld ezen részén egzotikusnak számít, és területek szerint nemcsak a barlangokat, de jellegzetes tájképeket is bemutattunk Magyarországról.

A délutánok során meglátogattuk az Arch Cave – Stephenson Cave komplexet, az 500 m hosszú Pinwills Cave-t, a park leglátványosabb barlangját, az 1000 m hosszú Barkers Cave-t, majd a Road Cave-t.

Augusztus 15-én egész napos kiránduláson vettünk részt. A kirándulásban barlang ugyan nem szerepelt, de annál több helyi és geológiai érdekesség.

Augusztus 17-én kora reggel indultunk busszal vissza Cairnsba. A társaság remek hangulatban búcsúzott azzal, hogy viszontlátásra 2012-ben Jordániában. A búcsúzkodás még este is folytatódott Cairns belvárosában, az O'brien Ir Kocsmában.

Dr. Szentés György

ZEPPELIN – 1000M!!!!

Az olaszorszáci Canin LED ZEPPELIN barlangját 1993–1997 között trieszti barlangászok, 2008-tól pedig különböző magyarországi csoportokból összeállt barlangászokkal kiegészülve közösen kutatják. 2008-ban -900 méteres mélységben egy omladék átbontása után tágas, 4–5 m széles, 3–4 m magas járatba sikerült bejutni, amit kb. 100 m után újabb omladékhegy zárt le.

Azóta számos próbálkozás történt ennek leküzdésére, ezek eredményeként szeptember 22-én sikerült átvésni magunkat az omladékon. Az új rész morfológiája hasonló az omlás előtti szakaszhoz (tágas fosszil, süvítő huzattal), ami kb. 250 m meredek lejtő után eléri a régi végponton, -960 m mélységben szifonban eltűnt folyó vizét (a vízhez felszerelés hiányában nem tudunk leereszkedni). A száraz járaton tovább, kis mászásokkal, ereszkedésekkel egy 15 méteres letöréshez értünk, aminek a túloldalán a járat tovább folytatódik (ide már nem sikerült átmászni). A megtalált víz közelében magasságmérővel mért szint túljutott a -1000 méteres mélységen. A túrán résztvett Marco Sticotti CGEB Trieste, Kiss Péter és Zih József Explo Team.

Zih József (Gema)

MKBT MÁTRA–CSERHÁTI TANULMÁNYÚTJA

Társulatunk hazai szakmai tanulmányútjára 2010. október 15–17. között került sor. A Mátra és a Cserhát földtani értékeinek megismerését célzó programon 13, illetve a középső napon 15 fő vett részt.

A túra kiinduló pontja Gyöngyös volt, ahonnan először a „kis magyar Kappadókiának”, illetve a helyiek által „fehér köveknek” nevezett, rendkívül látványos kazári riolittufa eróziót kerestük fel. A puha tufafelszint a víz eróziós munkája alakította mai formájára, melynek következtében a hatalmas kőbarázdák és árkok a 10–15 méteres

mélységet is elérik. Kazárról Ipolytarnócra indultunk, ahol a Társulat és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság között kötött együttműködési megállapodás keretében 300 Ft-os övodás-jegy birtokában léptünk be az Európa Diplomás Ipolytarnóci Ősmeradványok Természetvédelmi Területre. Itt először végigjártuk a geológiai tanösvényt, ahol a megkövesedett fatörzsek mellett az ipolytarnóci lábnyomos homokkőben orrszarvúk, patás állatok és madarak lábnyomai jelentik a különlegességet, majd egy 3D vetítés keretében megelevenedett előttünk a 20 millió évvel ezelőtti miocén kor állatvilága. Ezeknek az állatoknak az élethű szobrai láthatók az ún. miocén erdőben, ahol egy fotocellás érzékelő hatására még egy cápa is felbukkan időnként a vízből. A pálmaházban elhelyezett fotókon pedig meggyőződhetünk arról, hogy az idei év árvize a bemutatóhelyen is komoly károkat okozott. A fogadóépület bejárata mellett egy külön pavilonban található a Bükkábrányból átmentett 8 millió éves ősfenyők, melyeknek tartósított darabjai egy speciális vázszerkezetre lettek felerősítve. Végül a nyáron elkészült lombkoronaszint legfelső, 8–10 méteres magasságban található szintjén, beülőben és kantár biztosítással tettünk egy kis túrát.

Szállásunk Kutasó község turistaházában volt, ahol már kellemesen felfűtött cserépkályhák várták csoportunkat, s mindenkinél jól esett a közösen főzött palóclevés.

Szombaton Mátrakeresztesre indultunk, hogy az ágasvári Csörgő-lyukban tegyünk túrát. A Gyöngyösön előző nap átvett méteres barlangkulcsok birtokában, a kisé esőre álló időben a Csörgő-patak völgyében haladtunk a barlang felé. Mint a helyszínen kiderült, a külső ajtóhoz adott kulcsokra nem is volt szükség, ám a belső vasrácsos ajtó kinyitása kemény feladat elé állította a társaságot. Többen is keményen próbálkoztak, mire jó háromnegyed óra múlva végre szabaddá vált a bejutás. Az idővesztés eredményeképpen csak egy villámlátogatásra maradt lehe-

A kazári riolittufa erózió

A Csörgő-lyuk kinyitása nehéz feladat volt

...

tőség, mert a gyöngyösi Mátra Múzeumba is időre kellett érkeznünk, ezért úgy döntöttünk, a barlangtúrát egy másik alkalommal fogjuk pótolni.

A 2009-ben az Év Múzeumának megválasztott Mátra Múzeum igen nagy élményt jelentett a társaságunknak, nem is beszélve arról, hogy belépődíjat sem kellett fizetnünk. Mind a bemutatott anyag, mind a bemutatás módja igen magas színvonalú, ezért attól féltünk, hogy zárásig nem lesz elég időnk mindent végigjárni.

Utolsó aznapi programunk a hazai túrák hagyományos részét képező borkóstolás volt, melynek keretében Farkasmályon, a Regélő Borház Pincéjében élvezhettük a mátrai borvidék kiválóságait.

Az ívelt andezitoszlopok Bér határában

dő Kis-hegy délnyugati meredek sziklás részén található az ún. Csák-kő. A miocén kori vulkánosság idején a hegy dagadókúpja délről felszakadt, és izzó láva folyt le a hegyoldalról. Közben a láva részben megolvastotta, és magával vitte a felszíni riolitufát és a korábban felaprózódott vulkáni anyagokat. Az így keletkezett Csák-kő ritka geológiai érdekesség. A sziklában természetes barlangok nyílnak, közülük legnagyobb a Csák-kői-barlang, melyben valaha malomkövet bányásztak. A barlangtól még felgyalogoltunk a bányaudvarba, miközben különböző színű és fajtájú opálokat gyűjtögettünk.

Végezetül a Mátrafüred felé vezető út melletti fákkal, bokrokkal benőtt területen még megkerestük a Mátra utóvulkáni működésének következtében létrejött egykori gejzirkúp, a Bába-kő impozáns sziklatömbjét.

Fleck Nóra

A Mátra Múzeum szépen kivitelezett új természettudományi kiállítása

HÍREK, HIRDETMÉNYEK

NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEK

Euro Speleo Fórumok az elkövetkező három évben:

- 2011 szeptember (24–25?) Malaga, Spanyolország, az időpont még pontosításra vár
- 2012. szeptember 28–október 1. Muothatal, Svájc
- 2013. május 18–20. Millau, Franciaország

16. NEMZETKÖZI SZPELEOLÓGIAI KONGRESSZUS

**2013. július 21–28.
Csehország, Brno,
Kongresszusi Központ**

16th INTERNATIONAL CONGRESS OF SPELEOLOGY

WHERE HISTORY MEETS FUTURE
AHOL A TÖRTÉNELEM ÉS A JÖVŐ TALÁLKOZIK

Kapcsolódó évfordulók:

- Brno alapításának 860. évfordulója
- a Morva-karszt első kutatásának 290. évfordulója
- a párizsi első Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszus 60. évfordulója
- a csehországi Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszus 40. évfordulója

A kongresszus programjában a Morva-karszt barlangjainak megismerése mellett az alábbi elő- és utókirándulási helyszínek szerepelnek:

- Szlovákia – Alacsony- és Magas Tátra, Szlovák-karszt, nemkarsztos barlangok
- Németország – Frank Jura
- Ausztria – Északi Mészköalpok
- Ukrajna – Podóliai gipszbarlangok
- Magyarország – Aggteleki-karszt, budapesti termálkarszt
- Lengyelország – Magas Tátra, Krakó, Czesztochowa, Szudéták, homokkőpszeudokarszt a Kárpátokban

Az első körlevél 2011. áprilisában jelenik meg.

Részletesebb információ: <http://www.speleo2013.com>

A Speleo Sport árlistája

Ecrin Rock	16 800 Ft	Croll	9 300 Ft
Elios	12 350 Ft	Ascension	10 850 Ft
Vertex	16 800 Ft	Tikka Xp	11 600 Ft
Simple	9 950 Ft	Myo Xp	15 600 Ft
Stop	17 600 Ft	Myo Rxp	19 400 Ft
Grigri	15 500 Ft	Duo Led 14	29 500 Ft
Tibloc	5 000 Ft	FixoDuoLed	24 600 Ft
Pantin	12 400 Ft	Aceto	16 900 Ft
Shunt	10 900 Ft		

Előfordulhat, hogy a keresett termékből éppen kifogytunk, ezért érdeklődj, és mire jössz érte, berendeljünk!

**Címünk: 1094 Budapest,
Balázs Béla u. 30.**

Tel: 06 1 785-9551

Mobil: 06 20- 367-6964

E-mail: kocsisandras@speleo.hu

Weblap: www.speleo.hu

Nyitva tartás:

Hétfő, kedd, szerda 10–18-ig

Csütörtök 10–19-ig

Péntek 10–17-ig

Boltunk december 28-tól január 9-ig zárva tart. Nyitás január 10-én.

Sporttársi üdvözléssel:

Kocsis András

MKBT TÁJÉKOZTATÓ

Megjelenik minden páratlan hónap elején (lapzártá: minden páros hónap 15-én)

Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

1025 Budapest, Pusztaszeri út 35.

Tel.: 346-0494, tel./fax: 346-0495. E-mail: mkbt t-online.hu

Szerkesztő: Fleck Nóra. Felelős kiadó: dr. Leél-Össy Szabolcs

A tájékoztató számára leadott cikkek, anyagok tartalmáért a szerzőik felelősek.

Floppyn, CD-n és e-mail-en érkező anyagokat World formátumban tudunk fogadni.

Marczibányi
Téri Művelődési Központ

A
BUBATE
barlangász csoport

2011. január 27. és 2011. május 22.
között tartandó

Alapfokú barlangjáró tanfolyamra felvételt hirdet.

A kurzus magában foglalja a Technikai 1 barlangásztanfolyam anyagát is.

Képzett túravezetőink segítségével 16 hét alatt megismerkedhetsz Magyarország nagyobb karszterületeivel és barlangjaival, a vertikális és horizontális barlangjárás rejtelmeivel. Ízelítőt kaphatsz a barlangi tudományokból: geológia, felszíni és barlangi térképészet, klimatológia, hidrológia, barlangbiológia, régészet, kutatástörténet.

A barlangok világának megismerése olyan fizikai, szellemi és lelki élményeket tartogat, amely könnyen rabul ejtheti az óvatlan túrázót. A barlangjárás egész testet, minden izmot együttesen megmozgató hatása, a formavilág, a színek hihetetlen sokfélesége, a barlangok légköre és közvetlen környezete segít jobban megismerni a világot és önmagunkat.

A tanfolyam díja: **30.000 Ft.**

A tanfolyam idejére egyéni alapfelszerelést biztosítunk.

Az elméleti előadások helyszíne:

a **Marczibányi Téri Művelődési Központ.**

Szeretettel várunk minden 18. életévét betöltött fiút és leányt.

Jelentkezni egyénileg vagy csoportosan Szili Máttyás tanfolyamvezetőnél a szilimatyas@gmail.com elektronikus levélcímen, vagy a +36-30/772-6004 telefonszámon lehet.

Bővebb információ:
<http://beac.uw.hu>

